

GEMEENTERAADSVKIEZINGEN - verklarende brochure (art 21 Brussels Gemeentelijk Kieswetboek)

1. Wat zijn de bevoegdheden van de gemeente?

Geen bestuursniveau staat dichterbij de burger dan de gemeente. Ze heeft een concrete en zichtbare invloed op uw dagelijks leven. De gemeente onderneemt heel wat op allerlei vlakken, zoals onderwijs, maatschappelijke bijstand, huisvesting, stedenbouw, leefmilieu, handel, toerisme of cultuur (culturele centra, gemeentelijke bibliotheken, ...).

Stemmen is verplicht in België. Als u niet gaat stemmen, stelt u zich bloot aan sancties.

2. Wie wordt er verkozen?

Tijdens de gemeenteraadsverkiezingen kan u de gemeenteraadsleden van uw gemeente kiezen. De gemeentelijke overheid bestaat hoofdzakelijk uit drie organen:

a) **De gemeenteraad** is als het ware het "parlement" van de gemeente. Hij is samengesteld uit vertegenwoordigers die rechtstreeks door de bevolking zijn verkozen voor een periode van zes jaar. De gemeenteraad heeft veel opdrachten, zoals het goedkeuren van gemeentelijke reglementen, en indien nodig het bepalen van boetes voor het overtreden van deze teksten (o.a. een administratieve sluiting of de intrekking van bepaalde vergunningen). De gemeenteraad beslist ook wie van zijn leden zal zetelen in het college van burgemeester en schepenen, hij wijst de leden van de Raad voor Maatschappelijk Welzijn aan, hij controleert het beheer van het OCMW en stemt over de gemeentelijke begroting.

Wie kan gemeenteraadslid worden? Om zich kandidaat te mogen stellen voor de gemeenteraadsverkiezingen moet men aan vier voorwaarden voldoen. De kandidaat moet:

- Belg zijn of burger van een lidstaat van de Europese Unie;
- 18 jaar oud zijn op de dag van de gemeenteraadsverkiezingen;
- ingeschreven zijn in het bevolkingsregister van de gemeente waar hij/zich kandidaat stelt en zijn hoofdverblijfplaats hebben in diezelfde gemeente (men kan uitsluitend kandidaat zijn in de gemeente waar men gedomicilieerd is);
- beschikken over alle burger- en politieke rechten.

b) Het **college van burgemeester en schepenen** is als het ware de "regering" van de gemeente, het beheert het dagelijkse leven van de gemeente. De schepenen worden aangewezen door en uit de gemeenteraadsleden. Belgische burgers en burgers van lidstaten van de Europese Unie kunnen worden aangewezen als schepenen. Het college beheert de gemeentelijke instellingen (bijvoorbeeld de gemeentelijke gebouwen zoals het gemeentehuis, de crèches en de gemeentescholen) en de gemeentelijke begroting en het ziet toe op de gemeentelijke boekhouding. Het college coördineert ook de gemeentelijke werken en levert bouw- en verkavelingsvergunningen af. Het leidt de gerechtelijke acties van de gemeente en is belast met het bijhouden van de burgerlijke stand (geboorte-, huwelijks- en overlijdensakten).

c) De **burgemeester** moet Belg zijn. De burgemeester wordt voor een periode van zes jaar benoemd door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, op voordracht door de gemeenteraadsleden. Hij zit het college van burgemeester en schepenen voor, ondertekent de verordeningen en besluiten van de gemeenteraad en het college, alsook de publicaties en akten van de gemeenten. Hij is verantwoordelijk voor de uitvoering van de federale wetten en van de gewestelijke ordonnanties op lokaal niveau, en ook voor de uitvoering van politiereglementen. Hij is de bevoegde overheid inzake bestuurlijke politie (orde- en veiligheidshandhaving in de gemeente).

U kunt als Brussels burger meewerken aan de ontwikkeling van uw gemeente door te gaan stemmen bij de gemeenteraadsverkiezingen.

Niet-Belgische burgers die zijn ingeschreven op de kiezerslijst voor de gemeenteraadsverkiezingen in België verliezen hun stemrecht in hun land van herkomst niet.

3. Hoe stemmen?

Geldig stemmen kan op vier manieren:

1. ofwel stipt u de naam van de partij van uw keuze aan. Dat betekent dat u het eens bent met de volgorde van de kandidaten (dit is een lijststem);
2. ofwel stipt u de naam/namen van de persoon/personen van uw keuze aan, op voorwaarde dat u binnen dezelfde lijst blijft (dit is een voorkeur- of naamstem);
3. ofwel stemt u voor een lijst **EN** voor één of meer kandidaten op die lijst. Daartoe stipt u de naam van de partij van uw keuze, alsook de naam van de kandidaat/kandidaten van uw keuze aan. Opgelet, in dit geval is het wel zo dat uw lijststem niet telt. Enkel de voorkeurstemmen ten gunste van de kandidaten tellen.
4. ofwel kunt u blanco stemmen: dit betekent dat u geen keuze maakt en dat uw deelname aan de stemming de verkiezingsresultaten niet beïnvloedt. U vervult tevens uw stemplicht wanneer u blanco stemt. Alleen de afwezigheid in het stembureau op de dag van de verkiezingen, of met andere woorden een kiezer ingeschreven op de gemeentelijke kiezerslijsten die niet komt stemmen, wordt gesanctioneerd.

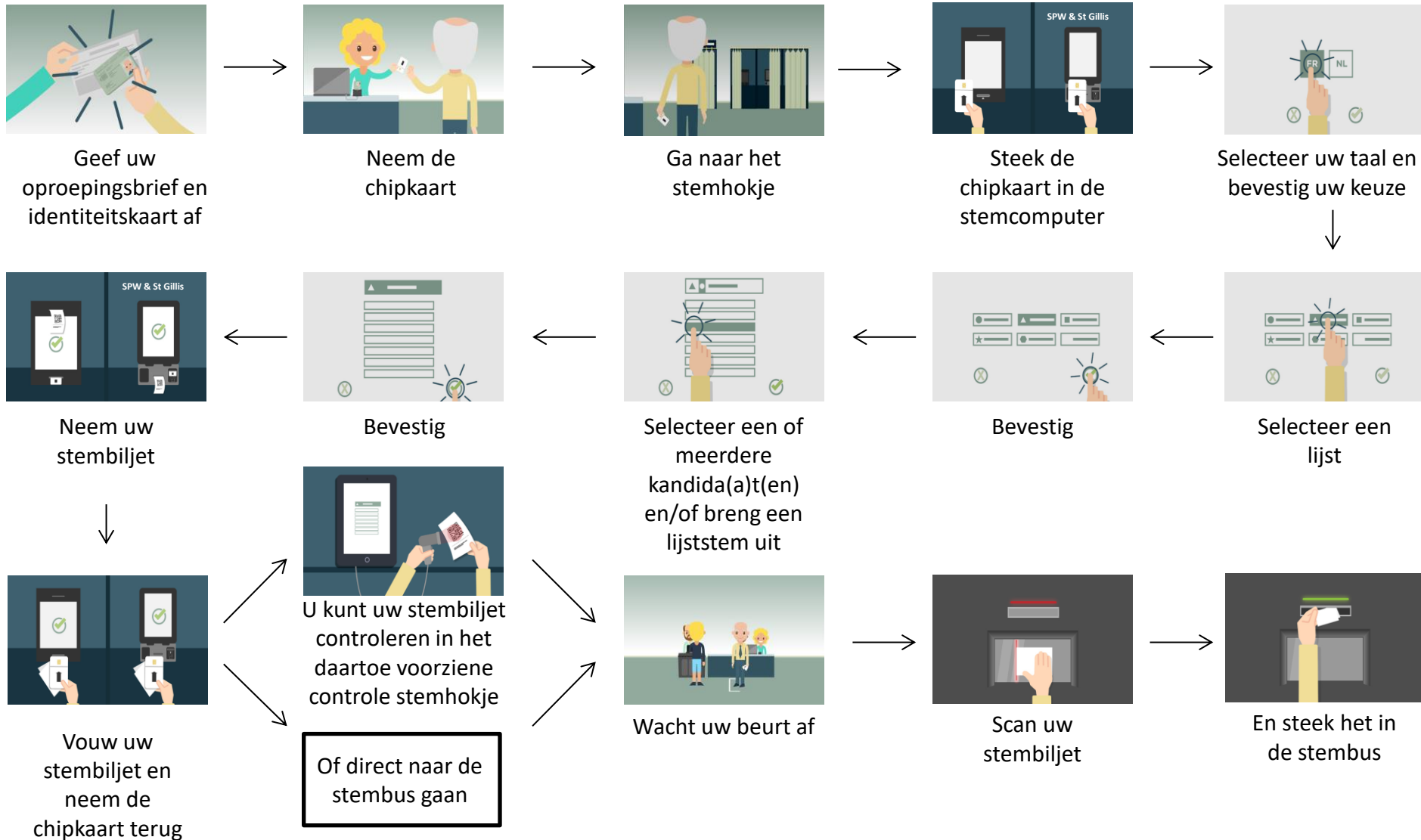
4. Bijstand bij het stemmen

Kiezers die moeilijkheden ondervinden bij het stemmen, mogen bijstand vragen aan een lid van het stembureau.

Bovendien mag een kiezer die zich wegens een handicap onmogelijk alleen naar het stembureau kan begeven of die zijn stem niet zelf kan uitbrengen zich, met de toestemming van de voorzitter van de stembureau, laten begeleiden of bijstaan door een persoon die hij zelf mag kiezen. De naam van beide personen moet in het proces-verbaal worden vermeld.

5. Hoe verloopt de stemming?

In alle gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest verloopt de stemming elektronisch via aanraakschermen. De gemeenten Sint-Pieters-Woluwe (hierna SPW) en Sint-Gillis gebruiken stemcomputers die een beetje anders zijn dan de andere gemeenten. We verduidelijken de verschillen in de beelden hieronder.

Een video met alle stappen van de stemming bevindt zich op onze website:

<https://verkiezingen2018.brussels/electeur/de-stemming/elektronisch-stemmen-in-de-praktijk>